

TEMAS

KADAV Ağ ve Kolektif Güçlenme Faaliyetleri Bülteni

Sayı 7 | 2023

Depremi Unutmadan..
Haklarımız..
Yapabileceklerimiz..

 kadav

kadınlarla dayanışma vakfı
women's solidarity foundation

Kadınız, Sağlık Hakkımız Var!

Nisan ayı grup güçlendirme atölyelerimizin teması 'Sağlık Hakkı' idi.

11 Nisan'da mülteci kadınlarla toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifi ile kadınların sağlık hakkına ilişkin bütüncül bir yaklaşımın birlikte geliştirilebilmesi için "**kadınların sağlık hakkı**" başlıklı bir eğitim çalışması düzenlendi. Online gerçekleştirilen eğitime **7 mülteci kadın katıldı**. Deprem sonrası gerçekleştirilen bu eğitim çalışmasında deprem sonrası yaşam pratiklerinde kadınların yaşadıkları sağlık sorunları ve kendi sağlıklarını ikincil plana atmalarından hareketle, "sağlığa"

dair yerleşik yaklaşımlarımızdan da örneklerin konuşulduğu atölyede sağlık hakkının insan ve kadın hakları bağlamında içeriği tanımlandı. Mülteci kadınların yararlanabileceği sağlık hizmetlerinin temel basamakları ve içerikleri anlatıldı, kadına yönelik şiddet başlığı altında kadın sağlık hakkı ihlali konuşuldu. Katılımcı kadınlara hangi durumlarda ücretsiz sağlık hizmeti alabilirler, hangi durumlarda ücretsiz ilaç temin edebilirler bu bilgiler verildikten sonra özellikle ruh

sağlığı desteği konusunda çalışan STK'lar konusunda da bilgilendirme yapıldı.

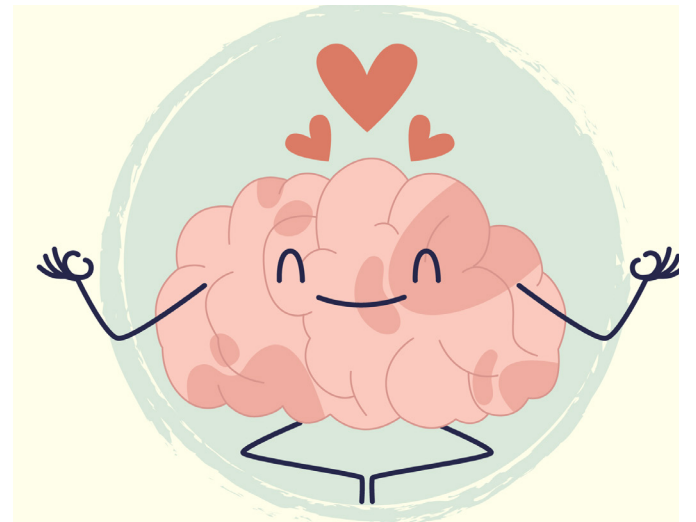
25 Nisan'da 'Afet ve Kriz Sonrasında Yas, Travma ve Kadınların Ruh Sağlığı' başlıklı atölyemizi 7 kadının katılımı ile gerçekleştirdik.

İki ayda bir çevrimiçi olarak ve konuk uzmanların katılımıyla yürüttüğümüz atölyelerin ikincisi, ne yazık ki Türkiye ve Suriye depremlerinin acısı ve şokuyla gerçekleştirildi; bu nedenle gündemimiz deprem oldu. **Psikolog Dr. Aslı Aydemir**'in katılımcıların sorularını cevapladığı atölyede, depremler sonrasında kadınların ve dolaylı olarak çocukların yaşadığı endişe, kaygı, korku ve öfke gibi ruh hallerinin paylaşılmasını, gündelik hayatta yaşanan psikolojik sorunlara çözümler geliştirilmesini hedefledik.

Atölyede bir yandan insan aklının ve bedeninin normal bir biçimde işlemeye çalıştığı, bir yandan da bunun en temel koşullarının ortadan kalktığı bir durumda şok duygusuyla, çaresizlikle, geçmişsizlik ve geleceksizlik hissiyle baş başa kalmanın son derece doğal tepkiler olduğunu dile getirdi. Kadınlar ve çocuklar olarak farklı tepkiler gösterebileceğimizi, uykusuzluk ya da aşırı uyku, iştahsızlık ya da aşırı iştah,

daha önce hissedilmeyen düzeyde öfke hissetme gibi tepkiler geliştirebileceğimizi, bu tepkilerin bedensel sıkıntılara da sebep olabileceğini konuştuk ve böyle koşullarda özellikle kadınların birbiriyle konuşmasının, dertleşmesinin aslında sağlıklı bir rehabilitasyon yöntemi olduğu vurgulandı.

Afetlere yönelik küçük de olsa bir acil eylem planına sahip olmanın hem afet hazırlığı için, hem de ruh sağlığımız açısından önemi dile getirildi. Bu bağlamda örneğin afet çantalarının hazırlanması ve bulundurulacak yerlerin belirlenmesi, yetişkinlerin afet durumunda çocukların tahliyesini nasıl yapacaklarına dair bir plan yapması, mümkünse acil durum numaralarının ve uygulamalarının ve yaşanan evin tam adresinin telefonlarda hazır bulundurulması ve en azından bir kez çocuklarla birlikte tatbikat yapılmasının önemi vurgulandı.

Kadınız, çalışma hakkımızı kullanmak, evde ve işte eşitlik istiyoruz!

Mayıs ayı grup güçlendirme atölyelerimizin teması 'Kadının Çalışma Hakkı' idi.

4 Mayıs'ta 'Kadının Çalışma Hakkı ve Görünmeyen Emegimiz' başlıklı atölyemizi gerçekleştirdik. 8 kadının katılımıyla gerçekleştirilen atölyede;

Mülteci kadınlar ile kadınların ev içi emeğini ve bakım emeğini, kadın emeğinin neden değersiz görüldüğünü ve neden "görünmeyen emek" olarak adlandırıldığını, toplumsal cinsiyete dayalı iş bölümü ve eşitsizlikleri de ele alarak aktardık ve birlikte tartıştık. Eğitimde, "Çalışma hakkı"nın neden bir insan hakkı olduğunu,

bu hakkı güvence altına alan ulusal ve Türkiye'nin kabul ettiği uluslararası yasalar ve sözleşmeler üzerinden aktarıldı. Gerek mülteciler açısından gerekse erkekler karşısında kadınlara yönelik ayrımcılığa karşı anayasada ve yasalarda (iş kanunu, borçlar kanunu vb) verili ayrımcılık karşıtı yasalar hakkında bilgi verildi. Mültecilerin çalışma hakkına sahip olması için gerekenleri, hak ve sorumlulukları adım adım çalışma izninin nasıl alındığını, hangi durumlarda geçerli olduğunu aktardık. Türkiye'de kadın hareketinin mücadelesi ile kazanılmış işçi kadınlara yönelik hakları örnekleri ile birlikte aktardık. Kadın işçilere yönelik işçi sağlığı ve iş güvenliği kanunlarına ilişkin, annelik, evlenme, çocuk sahibi durumunda kullanabilecekleri hakları anlattık. İşyerinde şiddet, ayrımcılık, taciz ve mobinge karşı yasal hakları hakkında bilgilendirdik. Bunun yanı sıra iş yerinde hak ihlalleri yaşadıklarında hangi mekanizmalardan yararlanabilirler, nerelere şikayette bulunabilir ve hak arayabilirler bunu aktarmış olduk.

Haziran ayı grup güçlendirme atölyelerimizin teması 'Mülteci Hakları' idi.

1 Haziran'da 'Mülteci Hakları' başlıklı atölyemizi gerçekleştirdik. 16 kadının katılımıyla gerçekleştirilen atölyede;

Özellikle Suriyeli mültecilere yönelik nefret söyleminin yükseldiği ve seçim sürecinde "geri gönderme" gündeminin öne çıktığı bir dönemde kadınların temel haklarını birlikte tartışmak, "geri gönderme" tartışmaları içinde akıllarındaki soruları paylaşmalarını sağlamak üzere atölye çalışmasını gerçekleştirdik. Öncelikle mülteci kadınların mültecilerin geri gönderilmesine odaklanan siyasal tartışmalardan nasıl etkilendiklerini, neler hissedip düşündüklerini tedirginliklerini

anlatmalarını, birlikte konuşmayı sağlayan bir yöntem izledik ve akıllarındaki soruları sormalarını sağlayacak bir ortam oluşturuldu ve bu sorularla birlikte temel hakları, yasal hakları ve nelere dikkat etmeleri gerektiği konusunda bilgi verildi. Temel olarak, "Geçici koruma statüsü" nün şu anda sağladığı hakları, uluslararası ve ulusal yasa ve sözleşmelerden doğan hakları aktarıldı. Özellikle "geri gönderme" ne demek, hangi durumlarda geçerli, nelere dikkat etmeleri gerekiyor, idari gözetim altında hakları neler bu konuda bilgiler verildi.

13 Haziran'da 'Mülteci Hakları ve Geri Gönderilme Meselesi' başlıklı atölyemizi gerçekleştirdik. 9 kadının katılımıyla gerçekleştirilen atölyede;

Bu yılın üçüncü uzman konuk katımlı atölyesinin başlığını, genel seçimler sürecinde en çok konuşulan konuların başında gelen mültecilerin geri gönderilmesi gündemi belirledi. Bu bağlamda atölyemiz, **Ankara Barosu Mülteci Hakları Merkezi Başkan Yardımcısı ve İKGV Hukuk Danışmanı Avukat Rüya İnanır'ın** katılımıyla gerçekleşti. Atölyede, özellikle seçim sürecinde nefret söylemleriyle yükselen bu gündeme ilişkin gündelik hayatta karşılaşılan spesifik sorunlara çözüm bulmak hedeflendi.

Başlangıçta Avukat Rüya İnanır tarafından Türkiye'de sınırdışı edilme ve geri göndermeye ilişkin hukuki mevzuata dair bilgilendirme yapıldı. Ardından katılımcıların en çok merak ettiği konu, yani Suriyeli mültecilerin kitlesel olarak sınırdışı edilme ihtimali olup olmadığı üzerinde duruldu. Katılımcıların pek çok soruyla katkıda bulunduğu etkinlikte vatandaşlık süreçleri, Türkiye'de doğan çocukların durumu, gönüllü geri dönüş sürecinde yaşanabilecek hak ihlalleri,

gündelik hayatta yükselen ırkçılık ve bunlarla mücadele en çok değinilen konular arasındaydı.

Atölye katılımcıları, seçim sürecinin mevcut gidişatı ciddi düzeyde etkilediğini, daha önce iyi ilişkiler kurulmuş Türk vatandaşlarının tavırlarında bile değişimler gözlemlendiğini ve ırkçılığın fiziksel şiddet boyutuna geçmesinden korktuklarını ifade ettiler. Her gün « gideceksiniz » sözünü duyarak yaşamının hissettirdikleri ve mültecilerin en çok ihtiyaç duyduğu şeyin « istikrar » olduğu defalarca kez dile getirildi.

'Deprem öncesinde, sırasında ve sonrasında neler yapmalı?

6 ve 9 Haziran'da IOM Sultangazi şubesi ile 'Deprem öncesinde, sırasında ve sonrasında neler yapmalı, nasıl davranmalıyız? ' başlıklı iki atölye 32 mülteci kadın ile gerçekleştirildi.

Deprem öncesinde, sırasında ve sonrasında neler yapmalı, nasıl davranmalıyız konusunda temel bilgileri paylaşmak ve temel hakları, yapılabilecekler üzerinde konuşmak üzere tasarlandı. Deprem nedir, afet nedir; bir depremin afete dönüşmemesi için ne olmalı; yapısal olarak kamu kurumlarının görevleri nedir,

bireysel olarak ve hane bazında bizler neler yapabiliriz; hangi önlemleri alabiliriz bu temalar etrafında birlikte konuşuldu. Hane içinde depreme hazırlık için neler yapabileceğimizi, hane halkının birlikte yapması gereken hazırlıklar konuşuldu. Deprem öncesi, deprem sırasında ve sonrasında yapılması gerekenler videolar ve fotoğraflarla da desteklenerek aktarıldı. Bir afet durumunda ulaşabileceğimiz ilgili kurumlar hangileri, acil hatlar nedir, ne işe yararlar? Bu konuda da bilgilendirme yapıldı.

6 Şubat Depremi ve Kadav'ın Mor Konteyneri

6 Şubat depreminde, bileşeni olduğumuz Afet Platformu tarafından da yönlendirilerek Hatay'da dayanışma göstermeye başladık. Açtığımız gönüllü çağrısına başvuran 12 kadın, Kadınlarla Dayanışma Vakfı ve Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği ekipleri ile bir araya gelerek ilk Hatay ziyaretini gerçekleştirdik. İlk ziyarette, keşif, ihtiyaçların tespiti ve giderilmesi, psikolojik ilk yardım konusuna yoğunlaştık. Toplanan veriler doğrultusunda sonraki ziyaretlerimizi düzenledik.

İlk ekibimiz depremin 2. Haftasında 2 otobüs ile gitti. Otobüsün biri "**Kadın+lar için Dayanışma Noktası**" olarak, diğeri de gönüllülerin barınma ve ihtiyaçlarını gidermek üzere tasarlandı. Dayanışma otobüsü; afet anı ve sonrasında kadın ve LGBTİ+'ların yaşadıkları sorunlar göz önünde bulundurularak, onların dinlenecekleri, ihtiyaç duydukları acil hijyen malzemelerine erişebilecekleri ve profesyonel ekip üyeleriyle sorun ve ihtiyaçlarını görüşüp danışabilecekleri bir güvenli alan olarak düzenlendi. Bunun çok

büyük bir ihtiyaca cevap verdiğini gördük ve bundan sonraki çalışmalarımızı bu kapsamda yapmaya karar verdik.

Yaratıcı Güçlendirme Atölyelerimizin destekçisi PUMA ile yaptığımız iş birliği ile temin ettiğimiz büyük bir konteynerı Hatay'ın Serinyol mahallesindeki Yeşil Sazlık Parkı içine yerleştirdik. İlk giden ekibimizle tanışıp, onlarla çadır çadır gezerek yardımcı olan, Serinyol Gündem İnisyatifinin kurucusu Ethem bey, bize konteynere yer bulmak, yerleştirmekte ve sonraki çalışma döneminde de her zaman yardımcı oldu. Kendi ekibi ve STK'lar ile birlikte, sınıfları, psiko- sosyal destek alanları ve sosyal tesisleri ile Yeşil Sazlık Parkı adeta bir yerleşkeye dönüştü.

Serinyol Mahallesi, Yeşil Sazlık Parkına yerleştirdiğimiz Kadav Mor Konteynerin bir bölümü mahalleden gelen talebi değerlendirerek '**Öz Bakım Alanı**' olarak tasarladık ve düzenlendik. Mahalleden Zeynep'i, alanının sorumlusu olarak yılsonuna kadar istihdam ettik. Bazı gönüllüler burada kuaförlük hizmeti vermeye başladılar. Onun haricinde kadınlar kişisel hijyen ihtiyaçları için burayı ilk günden beri kullanıyorlar. Ayrıca yerleştirdiğimiz çamaşır ve kurutma makinaları sayesinde mahalleli kadınlar çamaşırlarını yıkayabiliyor, çadır alanında iç içe geçmiş yaşam alanlarında kurutamadıkları iç çamaşırlarını burada

kurutabiliyorlar artık.

Psiko-sosyal destek alanı haline getirdiğimiz Kadav Mor konteynerin diğer bölümünde Sosyal Hizmet Uzmanımız Fatma'yı da Kadav olarak istihdam etmeye başladık. Bölgedeki STK'ları, kamu kuruluşlarını, bağımsız inisiyatifleri ziyaret ederek konteyner alanını ortak kullanabileceğimizi duyurduk, yönergemizi ulaştırdık. Bu kurumlar da ihtiyaç duydukları ofis alanımızı kullanmaya başladılar.

Kadav, imkanları el verdiği sürece buradaki çalışmalarına devam edecek. Afetlerden etkilenen kadınlardan büyük bir dayanışma çemberi oluşturmayı sürdürecektir.

Üretim Atölyelerinde 'Sürdürülebilir Bir Dünya' Fikir Atölyeleri Devam Ediyor

Göç, deprem ya da dünyanın kaynaklarının hızla kirletilip tükenmesi önce kadınları vuran sorunlar, bu konuda dayanışma geliştirirken yeni pencereler açmak birlikte ürettiğimiz kadınlara da bize de çok iyi geliyor.

Nisan, Mayıs ve Haziran ayında dikiş ve tasarım atölyelerine toplam 32 kadın devam etti. Her zamanki gibi tamirat ve tadilat ön plandaydı. **Sürdürülebilirlik** konusunu gündemde tutmayı önemseydiğimiz için

tamirat ve tadilata **'yeniden üretmeyi'** de ekleyerek eski kıyafetlerden yepyeni işler yaratmaları konusunda yardımcı olduk. Yararlanıcılar, tasarım atölyelerinde hem depremden kurtulan çocuklar hem de kendi çocukları için çoraptan ve keçeden oyuncaklar ürettiler.

Öte yandan belirlediğimiz temalarda atölyelerimizi ayda bir gerçekleştirmeye devam ediyoruz.

18 Nisan'da 'Şifacı Kadınlar ve Sürdürülebilir Sağlık' başlıklı atölye 9 kadının katılımı ile gerçekleştirildi.

Sağlıklı ve sürdürülebilir bir yaşamın her geçen gün daha da önem kazandığı günümüzde, kadınların geçmişten günümüze kadar olan yerini konuştuk; kadınların barınma, beslenme, örtünme-giyinme, tedavi etme gibi yaşam ihtiyaçları karşısında, yaşamın sürdürülmesinde temel içgüdüye sahip olduklarının altını çizdik.

Bilgi paylaşımları sırasında nesiller arası diyalogun ve dayanışmanın azalmasıyla paylaşımların ve aktarımların gittikçe yok olduğu konusunda

hemfikirdik. Babaannesinden öğrendiği yöntemleri hala çocuklarında uyguladığını belirtti bir katılımcımız. Doğalın yerini endistüriyel almasının büyük etkisi olduğu konuşuldu. Yine bir başka katılımcımız, menepoz semptomları için doğal çay tariflerini paylaştı. Yeni bitkiler ve yeni yöntemler öğrendik.

Bitkisel tedavilerin tıbbi tedavinin yerine geçemeyeceğinin ama boş yere ilaç kullanmanın hem bize hem de ekolojik dengeye nasıl zarar verdiğini konuştuk.

İlk besin üreticilerinin ve ilk tedavi için yöntem geliştirenlerin kadınlar olması atölyenin katılımcılarını heyecanlandırdı. 'Ebelik' mesleğinin ortaya çıkışından ve günümüzdeki kadın şifacılarından bahsettik.

Kültürler arası ortak noktaların ve farklılıkların konuşulması çok ilgi çekti. Tarifler paylaşıldı.

11 Mayıs'ta 'Elimizden her iş gelir ama gelirimiz yok! Ev içi görünmez emeğimiz' başlıklı atölyemiz 15 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Bir araya gelerek ev içinde kadınlar tarafından yapılan ve karşılığın olmayışının bütününe ne kadar emek harcadığımızı konuştuk. Ücretlendirilmemiş görünmez emeğimizin kadınların ezilmesindeki belirleyici rolünün üzerinde durarak bu konuda dayanışma geliştirmenin yollarını aradık. Kadınların haneye katma değerleri ile ilgili konuşurken erkeğin dışarda çalışarak elde ettiği sosyal güvenlik, emeklilik hakkı gibi haklardan kadınların yararlanamadığına vurgu yaptık. Boşanma halinde bile hala erkeğe bağımlı kalmanın sıkıntılarını konuştuk.

Ne çok görünmez iş yaptığımızın önce kendimiz farkına varalım diye de çeşitli eldivenleri panoya iğneleyip düşüncelerimizi dile getirdik. Göçmen kadınların da bu konudaki farkındalığı geçmiş yıllara göre artmıştı ama çözümler için daha yürünecek çok yolumuz var.

6 Haziran'da 'Yeryüzü Kadınları Tshirt Boyama Etkinliği' başlıklı atölyemiz 20 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Haziran ayındaki yaratıcı güçlendirme atölyelerimizi 'Dünya Mülteciler Günü' dolayısıyla, göçmen kadınlarla dayanışmaya

ve haklarımızı hatırlayarak farkındalığımızı artırmaya ayırdık.

Kadınlık halleri dünyanın her yerinde benzer, bu yüzden biz kadınlar birbirimizi çok daha hızlı anlayıp dayanışma gösterebileceğimizi belirttik.

Göçmen kadınlarla birlikte kadın hareketinin sembollerinden olan kelebekleri tsirtlere çizip boyadık. Bir tane kendimiz için bir tane de deprem bölgesindeki göçmen kadınlar için boyadık ve onlara ulaşması için Hatay'daki Kadav konteynırına gönderdik.

Türkçe Atölyesi

Kasım 2021 tarihinden itibaren devam eden ve interaktif yöntemle yapılan atölyeler, online olarak haftada 4,5, yüz yüze ise, 4 saat, yani ayda toplam, 32,5 saat; 1. 2. Ve 3. (A1-A2-B1) seviye olarak gerçekleştirilmektedir.

Atölyeler, Mayıs-Haziran aylarında da aynı şekilde devam etmiş, Haziran ayının 15'inde her seviyeye uygulanan testlerle, Ağustos ayına kadar ara verilmiştir.

Bu bir buçuk aylık dönemde daha çok günlük yaşamdan alınan konularla karşılıklı sohbetler, hayallerin aktarımı ve masal anlatımlarıyla pratik yapılmaya çalışılmıştır.

kadınlarla dayanışma vakfı
women's solidarity foundation

KADINLARLA DAYANIŞMA VAKFI
0212 251 58 50 | kadav.org.tr